

[Nøhr.]

ning af nye Indtægter og Formuer. Imidlertid vil alle forstaa, at en Udligningslov af varig Karakter ikke kan udarbejdes og gennemføres i en Haandevending, og vi hilser derfor i mit Parti med stor Tilfredshed Fremsettelsen af det foreliggende Lovforslag om at yde Kommunerne en hurtig og foreløbig Haandsrækning ved at gennemføre en ekstraordinær Bevilling paa 6 Mill. Kr. paa indeværende Finansaar, og dette Forslag vil vi fra vor Side ønske en let Gang gennem Rigsdagen, uden unødigt Forsinkelse. Der er i mange Kommuner Trang til en økonomisk Hjælp for det løbende Aar, og de Regler, der er opstillet saavel for Udvælgelsen af de tilskudsberettigede Kommuner som for Beregningen af Tilskuddenes Størrelse, kommer utvivlsomt Rimelighed og Retfærdighed meget nær. At benytte Beskætningsbrøken forekommer mig at være en særdeles rationel Metode til at finde Vej for en midlertidig Hjelpeaktion. Den indkredser paa en overskuelig Maade den Del af Kommunerne, hvor Hjælp er mest tiltrængt, idet den sætter den faktiske Skatteudskrivning i hver enkelt Kommune i Forhold til en Udskrivning efter vedkommende Kommunegrupes Gennemsnitspromiller og Gennemsnitsprocenter for hele Landet. Uden for Kredsen vil efter Lovforslaget falde mellem en Fjerdedel og en Femtedel af Landets Kommuner, og det vil naturligvis være de skattemæssigt gunstigst stillede. Mellem det øvrige Tal af Kommuner fordeles da de 4 Mill. Kr. paa en saadan Maade, at baade en Kommunes endeligt udregnede sociale Byrder og Størrelsen af dens Befolknings Statsskatteindtægt tages i Betragtning.

Nu sagde Ordføreren for Venstre, det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen, at man maaske kunde have undtaget Købstadkommunerne ved Fordelingen af disse Statstilskud. Jeg vil dog deroverfor gøre opmærksom paa, at det ingeni lunde kan siges, at der ikke er Trang til en Lettelse i sociale Byrder i en Række Købstadkommuner, og at der derfor ikke vilde være Rimelighed i at sige, at kun Landkommunerne skulde omfattes af Löven. Der er Trang til en ekstraordinær Hjælp ogsaa i mange vanskeligt stillede Bykommuner, hvor Skattebyrden er meget følelig, og derfor er det efter vor Opfattelse rimeligt, at man lader Lovforslaget omfatte baade By- og Landkommuner.

Jeg kan ikke se rettere, end at Lovforslaget indeholder et sagligt set udmærket Grundlag for Fordelingen, men naturligvis

vil Enkeltheder kunne drøftes nærmere i Udvalget. Naar hertil kommer, at Udgifterne skal lægges paa bæredygtige Skuldre gennem en ekstraordinær Merindkomstskat eller Tillægsskat, har man Ret til at gaa ud fra, at der kan blive almindeligt Tilslutning til dette Lovforslag. Navnlig maa det da være en given Sag, at Partiet Venstre vil slutte sig til det, for naturligvis maa Venstre være ivrig efter at støtte et Lovforslag, hvorved betydelige Udgifter flyttes over paa de store Indkomster i Byerne.

Den Paastand, som man undertiden har set fremsat: at Statstilskuddet vil virke som en Belønning for ødselt Kommunestyre, en Paastand, som det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen ogsaa var lidt inde paa, er der efter min Opfattelse ikke megen Styrke i. Hele det brogede Billede af Skattetrykrets Størrelse i Kommunerne Landet over, som vi ser, kan paa ingen Maade siges at være Udtryk for henholdsvis sparsommeligt eller ødselt Styre; det skyldes i første Række den ulige Fordeling af Indtægtsmuligheder og Skatteevne. Selv det mest sparsommelige Kommunestyre maa komme til kort, naar Befolkningens Indtægter er smaa og Kommunernes Udgifter netop derfor paa en lang Række Omraader er uafvendeligt stigende. Rigsdagen kan ved en midlertidig Lovgivning af denne Art vanskeligt synes jeg, indlade sig paa at give Sogneraadene Karakter; men maa bygge paa de faktiske økonomiske Forhold i Kommunerne.

Jeg skal da paa mit Partis Vegne tilsige Lovforslaget Støtte og en særdeles velvillig Behandling i Udvalget. Jeg føjer hertil en særlig Appel til alle Jyder her i Rigsdagen om at skynde sig at gribe til. Der er efter min Opfattelse Penge til Jylland i dette Forslag — det er ikke for ingenting en Jyde, der har fremsat det.

Jens Thomsen: Nærværende Lovforslag gaar ud paa at give Statstilskud til de nødstedte Kommuner, og det kan jo være meget betimeligt, især naar man tager i Betragtning, at mange af Kommunernes Udgifter dikteres af Lovgivningen. Jeg har dog Lyst til at pege paa enkelte Udgifter, som helt burde overgaa fra Kommunerne til Staten. En af de Udgifter, der burde overgaa til Staten, er Kørselsudgiften for Sygekassemedlemmer. Det er nemlig en Udgift, der er dikteret af Lovgivningen, men denne Udgift virker meget uensartet i de forskellige Kommuner. Jo mere afsides og spredt en Kommune ligger, des større bliver Kørselsudgifterne, og